

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Ποιότητα ζωής

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

**Περιβαλλοντικές επιπτώσεις και κίνδυνος για τη δημόσια υγεία
από τη μη σύννομη λειτουργία μονάδας αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Δάφνη Φιλιππάκη
Ειδική επιστήμονας: Αγγελική Μποσδογιάννη

Απρίλιος 2021

Κάτοικοι της περιοχής των Αγίων Θεοδώρων του Δήμου Ανδραβίδας-Κυλλήνης προσέφυγαν στο Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενοι για τη μη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων κατά τη λειτουργία μονάδας αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής, με αποτέλεσμα την έντονη όχληση, την περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής και επιπτώσεις στην υγεία.

Η Ανεξάρτητη Αρχή απηύθυνε σειρά εγγράφων στις συναρμόδιες υπηρεσίες της Π.Ε. Ηλείας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τα οποία αφορούσαν ζητήματα νομιμότητας λειτουργίας του εν λόγω εργοστασίου (άδεια λειτουργίας, επιτρεπόμενες χρήσεις γης, οικοδομική άδεια, ΑΕΠΟ) και ζήτησε τον έλεγχο για τη διαπίστωση της ορθής λειτουργίας της επιχείρησης, της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και της διαχείρισης των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων.

Για την εν λόγω μονάδα εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι, ενώ με διαδοχικές αποφάσεις εγκρίθηκε η τροποποίηση της αρχικής ΑΕΠΟ λόγω προσθηκών, επεκτάσεων και τροποποιήσεων. Επίσης χορηγήθηκαν άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας για τις επί μέρους εγκαταστάσεις της μονάδας, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί πολλές φορές ώστε να ανταποκρίνονται, έστω και εκ των υστέρων, στις επεκτάσεις και διαφοροποιήσεις της παραγωγικής διαδικασίας της.

Οι συναρμόδιες υπηρεσίες διενήργησαν αυτοψίες, διαπίστωσαν σοβαρές παραβάσεις κατά τη λειτουργία της μονάδας, μεταξύ των οποίων, απουσία παρακολούθησης της ποιότητας αέριων εκπομπών, έκλυση δυσάρεστων οσμών, μη σύννομη διαχείριση υγρών αποβλήτων και μη αδειοδοτημένη αποθήκευση στερεών αποβλήτων. Εισηγήθηκαν κυρώσεις και επιβλήθηκαν διοικητικές ποινές (συνολικά 12 σε διάστημα τεσσάρων ετών, εκ των οποίων 10 αφορούσαν σε πρόστιμα και δύο σε προσωρινή διακοπή λειτουργίας), για τη λειτουργία επί μέρους εγκαταστάσεων της μονάδας χωρίς τις προβλεπόμενες άδειες, καθώς και λειτουργία καθ' υπέρβαση των όρων των αδειών που διέθετε κατά παράβαση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, με αποτέλεσμα τη ρύπανση του περιβάλλοντος και την πρόκληση δυσμενών συνεπειών στη δημόσια υγεία.

Στο πλαίσιο επίσκεψης κλιμακίου στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, **η Αρχή προέβη σε σύσκεψη με τους εμπλεκόμενους φορείς**, με τους οποίους αναπτύχθηκε ουσιαστικός διάλογος με στόχο τη διερεύνηση λύσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας της μονάδας και τη συμμόρφωσή της με τους περιβαλλοντικούς όρους δεδομένης, όπως επισημάνθηκε από την Δ/ση Κτηνιατρικής, της θετικής συνεισφοράς της μονάδας στο σοβαρό ζήτημα της διαχείρισης των υποπροϊόντων των σφαγείων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η Ανεξάρτητη Αρχή τόνισε την υποχρέωση για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων και επεσήμανε ότι στις περιπτώσεις έντονης υποβάθμισης και καθ' υποτροπή πρόκλησης ρύπανσης από επιχείρηση, η οποία παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα υποδεικνυόμενα μέτρα, δεν αρκεί η επιβολή αλληπάλληλων προστίμων, αλλά απαιτείται, κατά νόμο (άρθρο 30 του ν. 1650/86 όπως ισχύει σήμερα) η διακοπή της ρυπογόνου δραστηριότητας. Επιπλέον, επεσήμανε ότι η επίκληση της συνεισφοράς της εν λόγω μονάδας στην τοπική οικονομία και ανάπτυξη δεν μπορούν να αποτελούν άλλοθι ανεξέλεγκτης και παράτυπης λειτουργίας.

Για το εν λόγω ζήτημα ο Συνήγορος του Πολίτη κλήθηκε να συμμετάσχει και να παρουσιάσει τις απόψεις του στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής με θέμα ημερήσιας διάταξης «Ρύπανση της ευρύτερης περιοχής των Αγίων Θεοδώρων Λεχαινών από βιομηχανική εγκατάσταση».

Η Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας ανέθεσε στο Εργαστήριο Υγιεινής του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών το Ερευνητικό Έργο «Εκτίμηση επιβάρυνσης περιβάλλοντος σε περιοχή εγκατάστασης μονάδας αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής» προκειμένου να διερευνηθεί εάν η δυσσομία, που αναφέρεται από τους κατοίκους της περιοχής, σχετίζεται με τη λειτουργία της εν λόγω μονάδας. Στο πλαίσιο του έργου ανιχνεύτηκαν πολλές ενώσεις, ιδιαίτερα οσμηρές (υδρόθειο, αμμωνία, σουλφίδια, μερκαπτάνες, αδελαΐδες κ.λ.π.) οι οποίες είναι επιβλαβείς για την υγεία ακόμη και σε πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις. Στην τελική έκθεση του προγράμματος, η εκτίμηση κινδύνου κατέγραψε την πιθανότητα πρόκλησης δυσμενών επιδράσεων στην υγεία του εκτιθέμενου πληθυσμού, μεγαλύτερη της αποδεκτής.

Δεδομένου ότι **δεν προβλέπονται στη νομοθεσία όρια και τρόπος μέτρησης της οσμής**, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από την υπηρεσία περιβαλλοντικής αδειοδότησης να επανεξετάσει και ενδεχομένως να αναπροσαρμόσει τους όρους της ΑΕΠΟ για την εν λόγω μονάδα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών - ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης», θέτοντας συγκεκριμένα όρια για τις ιδιαίτερα οσμηρές ενώσεις που εκπέμπονται από τη μονάδα, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του Ερευνητικού Έργου.

Η Εταιρεία δεν συμμορφώθηκε πλήρως ως προς τα ζητήματα για τα οποία είχε επιβληθεί η προσωρινή διακοπή λειτουργίας, αντιθέτως τόσο από τη μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών όσο και τον επανέλεγχο των **Επιθεωρητών Περιβάλλοντος** προέκυψαν νέα επιβαρυντικά δεδομένα όσον αφορά στην μόλυνση του περιβάλλοντος και στον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, γεγονός που αποδεικνύει ότι δεν τηρούσε τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους αλλά και ότι αυτοί δεν ήταν επαρκείς.

Με απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας, επιβλήθηκε στην εν λόγω επιχείρηση η διοικητική ποινή της **οριστικής διακοπής λειτουργίας**, για καθ' υποτροπή μη συμμόρφωση, κατά την λειτουργία της (μη αδειοδοτημένες επεκτάσεις), στους κανόνες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς και στην προστασία της υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και περιοίκων. Η εταιρεία προσέφυγε κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με την υπ' αρ. 171/2021 απόφαση του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας **απορρίφθηκε η αίτηση ακυρώσεως**.

Πληροφορίες: 213 1306600

press@synigoros.gr